І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го ЖОВТНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 16, 1962 No. 197. VOL. LXVIII.

ПРЕЗИДЕНТ КЕННЕДІ ПРИВІТАВ ВОСЬМИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ЗАПЕВНЕННЯМ, ЩО ЗДІЙСНЕННЯ АСПІРАЦІЙ НА ВОЛЮ І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ВСІХ НАРОДІВ Є ОСНОВНОЮ ЦІЛЛЮ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ ЗДА

ПРОФ. ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ ОБРАНИЙ НА ПРЕЗИДЕНТА УККОМІТЕТУ; ЙОСИП ЛИСОГІР ОБРАНИЙ НА ЕКЗЕКУТИВНОГО ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА; КОНҐРЕС ПРИВІТАЛИ 38 СЕНАТОРІВ, 128 КОНҐРЕСМЕНІВ І 23 ГУБЕРНАТОРИ

Звіти, доповіді, дискусії та виступи гостей виповнили повних три дні Конґресу

Перший день нарад

Ню Йорк. — В минулу п'ятницю 12-го жовтня 1962-го року о год. 10.30 ранку, у великій т. зв. балевій залі готелю Коммодор в Ню Йорку, голова Українського Конґресового Комітету Комітету професор Лев Добрянський відкрив 8-ий Конґрес американських українців. Пані Марія Лисогір відспівала обидва Національні Гимни. Командант Американсько-українських ветеранів 2-ої світової війни п. Поп перевів презентацію зброї, при чому у п'ятці українських ветеранів були однаково колишні вояки української визвольної війни 1917-1921 рр., як вояки американської Армії. о. Вол. Андрушків провів молитву, після чого заступник президента п. Т. Миник візвав приявних до вшанування пам'яті померлого президента УККА, сл. п. Дмитра Галичина. Екзекутивний директор УККА адв. Степан Ярема представив п. Бера з Міської Управи Ню Йорку, який перепросив Конґрес за неприявність посадника Роберта Вагнера, який в той самий день мусів асистувати в Ню Йорку президентові Кеннеді. Від себе п. Вер висловив глибоке признання українській національній групі за її вклад в культурний та матеріяльний розвиток цієї метрополії світу та дякував за переведження цього Конґресу на терені міста Ню Йорку. З черги проф. Л. Добрянський візвав вшанувати окремо пам'ять померлого першого президента УККА, сл. п. Степана Шуменка. Він привітав теж приявного православного митрополита Впр. Богдана Шпильку. З черги Т. Миник перевів вибори нової Президії і членів Комісій.

Президія Конґресу і його Комісії.

Головою Президії 8-го Конґресу був адв. Ів. Флис з Ню Йорку, його заступниками: д-р Вол. Галан, Олена Лотоцька і адв. Ів. Демер. Секретарі: Тома Дармопрай, д-р Зенон Винницький і Антін Філімончук. Друга листа кандидатів, яка пропонувала д-ра І. Дужого на місце д-ра В. Галана, перепала меншістю 97 до 102 голосів.

Мандатна Комісія: Волод. Чубатий (Бриджпорт), Осип Бойчук (Дітройт), д-р Іван Скальчук (Філядельфія), професор Іван Паливода, Василь Мудрий і Іван Базарко (Ню Йорк).

Номінаційна Комісія: обрана вже Радою Директорів 8-го вересня ц. р.: 1) Володимир Бачинський, 2) Ігнат Білинський, 3) Іван Дужанський, 4) Ярослав Гайвас, 5) д-р Степан Галамай, 6) Степан Ярема, 7) Олена Лотоцька, 8) Йосип Лисогір, 9) Євген Лозинський, 10) Володимир Мазур, 11) Петро Павлович, 72) д-р Вол. Пушкар, 13) адв. Іван Робертс, 14) Роман Слободян, 15) д-р Матвій Стахів, 16) Теодор Миник, 17) інж. Роман Левицький, 78) д-р Роман Осінчук (внаслідку його відсутности — д-р Мирон Зарицький), 19) Юліян Ревай.

Резолюційна Комісія: 1) ред. Антін Драган, 2) ред. Володимир Душник, д-р Степан Галамай, 4) інсп. Іван Василишин, 5) д-р Володимир Комаринський, 6) ред. Василь Мудрий, 7) д-р Мирослав Прокоп, 8) д-р Матвій Стахів, 8) ред. Ярослав Гайвас, 9) Лев Футала, 10) ред. Євген Зиблікевич і 12) ред. Степан Женецький.

Пресова Комісія: ред. Володимир Душник ред. Зенон Снилик, Дмитро Горбай, д-р Роман Голіят, Олег Звадюк і Олександер Данко.

Після кількох запитів формального характеру проф. Добрянський виголосив політичну доповідь, яка під заг. „В ніякому випадку не можемо програти, якщо..." була подана в брошурі, що її дістали всі делеґати. Вона буде надрукована в пресі окремо. Тут тільки зазначимо, що ця промова, втримана у строгому тоні, реалістично накреслила нинішню міжнародну ситуацію і на її тлі українську визвольну справу та, зокрема, такі питання, як Куба, наше відношення до цієї проблеми і ЗДА, — Китай, Україна і ЗДА, американська політика у відношенні до СССР та — висновки, втримані в оптимістичному тоні з увагою на нашу невідхильну остаточну перемогу в боротьбі проти імперіялістичної Московщини. Так само надрукована була в брошурі, що її дістали делеґати, доповідь - звідомлення президента Теодора Миника, який, — поза звітом — подав низку висновків, в яких головно закликав до гармонійної співпраці різних груп, що складають УКК.

Виступи двох конґресменів під час обіду

Після того, як протопресв. Я. Весоловський виголосив коротку патріотичну молитву на початку обіду в перший день Конґресу, проф. Лев Добрянський представив приявним конґресмена Деніела Флада, демократа з Пенсилвенії, внескодавця голосної резолюції про встановлення Спеціяльної Комісії в Палаті репрезентантів для справ поярмлених народів, як також конґресмена Едварда Дервінського, республіканця з Іллиной. За їхні особливі заслуги в активному сприянні боротьбі всіх поярмлених народів, зокрема українського, проти російського імперіялізму на терені Конґресу та за їхню прихильність до України і американсько - української громади проф. Л. Добрянський передав обом названим конґресменам почесну Шевченкову Грамоту Волі від Восьмого Конґресу українців в твердій люксусовій обгортці.

Конґресмен Флад, який репрезентує вугільний басейн Пенсилвенії і сам є з роду ірляндцем, вказував на подібність долі ірляндського й українського народів. Він подав прецікаві подробиці про змагання між прихильниками створення Спеціяльної Комісії в Конґресі для справ поярмлених народів та противниками такої Комісії, що є в Державному Департаменті. Конґресмен Флад відкинув суґестію.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ТЕКСТ ТЕЛЕГРАМИ ПРЕЗ. КЕННЕДІ

„Скликання восьмої трирічної конвенції Українського Конґресового Комітету Америки є заохочуючою пригадкою, що великим джерелом нашої могутности, як нації та наріжним каменем американської демократичної системи є різноманітний вклад в американське життя, що його вможливлює різноманітний характер нашого національного, етнічного, релігійного і расового походження. Це однаково природна й побажана річ, що, перебираючи цілосердечно свою відповідальність, як члени американської спільноти, ті з наших громадян, які користають із гордої спільної спадщини, повинні єднатися у вільній асоціяції для вшанування тієї спадщини та поширювати спільні зацікавлення. Було б несподіванкою і також суперечило б американським традиціям, коли б наші громадяни українського походження втратили зацікавлення своєю попередньою батьківщиною або не турбувалися долею і майбутнім тамошніх українців. Подібні докази гуманітарного і журливого підходу до проблем інших в чужих країнах є типовим в підході тих груп наших громадян, які відчувають сильні історичні чи духові вузли з відповідними народами за кордоном. Згідно з такими почуваннями та висловлюючи волю американського народу, Уряд З'єдинених Держав сильно підтримує справедливі аспірації і права всіх народів на національну незалежність, на право до влади з їхнього власного вибору та на користування основними правами і вольностями. Евентуальне здійснення тих справедливих аспірацій та здобуття тих прав є й залишається основними цілями світової політики З'єдинених Держав. Прохаю Вас прийняти особисті побажання для успішної конвенції.

ДЖАН Ф. КЕННЕДІ."

Телеграма була прислана на руку голови УККомітету, проф. Лева Е. Добрянського.

НОВІ КЕРІВНІ ОРГАНИ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

Ню Йорк. — На 8-му Конґресі американських українців в Ню Йорку обрані в минулу неділю вечером на внесення Номінаційної Комісії та після прийняття зміни статуту в пункті числа членів Екзекутиви і Політичної Ради — з підвищенням членів Екзекутиви до 21 і членів Політичної Ради до 40 осіб, такі особи до нових керівних органів Українського Конґресового Комітету Америки:

ЕКЗЕКУТИВА: Проф. Лев Е. Добрянський — президент, Йосип Лисогір — екзекутивний перший віце-президент, Антін Батюк, Вол. Пушкар, Роман Демер, Олена Лотоцька і Іван Флис — дальші віце-президенти. Д-р Матвій Стахів, д-р Микола Ценко і Ігнат Вілинський — секретарі; д-р Ярослав Падох — касир; адв. Джан Робертс — головний правний дорадник; адв. Степан Ярема — екзекутивний директор. Членами Екзекутиви є також: д-р Володимир Галан, Вол. Дармопрай, Володимир Мазур, Петро Павлович, адв. Михайло Пізнак, Ярослав Гайвас, Богдан Коваль, Роман Рогожа.

ПОЛІТИЧНА РАДА: 1. д-р Володимир Бачинський, 2. Богдан Гасюк, 3. Петро Мірчук, 4. Василь Довгань, 5. ред. Володимир Душник, 6. ред. Антін Драган, 7. Іван Дужанський, 8. Михайло Фурда, 9. Степан Куропась, 10. проф. Ол. Грановський, 11. Володимир Комаринський, 12. Михайло Комічак, 13. проф. Іван Паливода, 14. представник від Союзу Українських Студентських Т-в Америки, 15. Степанія Вовчок, 16. Роман Борковський, 17. Евген Лозинський, 18. Данило Лимаренко, 19. Лев Футала, 20. Едвард Попель, 21. Катерина Пелешок, 22. Марія Квітковська, 23. Юліян Ревай, 24. проф. Роман Смаль-Стоцький, 25. Августин Штефан, 26. Теодор Качалуба, 27. адв. Джордж Волинець, 28. ред. Евген Зиблікевич, 29. адв. Марсел Ваґнер, 30. адв. М. Юрчишин, 31. адв. Володимир Бакад, 32. д-р Мирослав Прокоп, 33. д-р Іван Рижій, 34. інж. Кохановський, 35. інж. Ан. Гончарів, 36. ред. Степан Женецький, 37. Ольга Селюк, 38. ред. Роман Ільницький, 39. Дмитро Старощак, 40. Ярослав Лесько.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ: Теофіль Кульчицький, мґр. Роман Гуглевич, Петро Тібор Роман Слободян, Іван Винник, Іван Поритко і невизначений ще делеґат від Українського Робітничого Союзу.

ТОВАРИСЬКИЙ СУД: Володимир Богачевський, Іван Базарко, Олекса Данко, Денис Квітковський, Омер Майлес, адв. Роман Олесницький, Михайло Дужий, д-р Роман Осінчук, д-р Степан Ріпецький, Микола Гаврилко.

ШИРША РАДА буде сформована Екзекутивою, на основі уповноваження від Конґресу: вона має запросити делеґувати туди представників від різних організацій.

Привітальні депеші і листи на Конґрес українців

Депеші й листи надійшли до Конґресу від віце - президента Линдона Джонсона, від 38 сенаторів, 128 конґресменів, 23-ох губернаторів, і двох посадників міст.

З українських видатних осіб, що прислали привіти, був, між іншими, привітальний лист від Митрополита Української Греко - кат. Церкви в Америці, Амврозія Сенишина, висланий напередодні його виїзду до Риму на Вселенський Собор.

Промовисті цифри про Конґрес УККА

За звідомленням від Мандатової Комісії, що його склав ред. Василь Мудрий, на 8-му Коґресі Американських Українців було:

255 виборних делеґатів, 14 членів Екзекутиви, 25 членів Політичної Ради і 7 членів Контрольної Комісії, — разом 431 особа, управнені до голосування. На те число склались 33 центральні організації, 33 Відділи УКК, 40 Відділів Українського Народного Союзу, 14 Відділів „Провидіння", 8 Відділів Українського Робітничого Союзу і 6 Відділів Народної Помочі. 10 делеґатів, що зголосились і заплатили всі оплати — не прибули.

ПРОЦЕС ПРОТИ ВБИВНИКА Б. СТАШИНСЬКОГО — ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Карльсруге (вл). — Також третій день процесу проти Богдана Сташинського в минулу середу, 10-го жовтня, розпочався зізнанням обвинуваченого про його каґебівську діяльність. На запитання адвоката Міра заявив він, що пістолю для виприску отруї бачив також його зверхній офіцер в Берліні „Серґей" перший раз. На дальші запити того ж адвоката про те, що він знав про проф. Ребета, відповів знову, що чув від Серґея про його публіцистичну діяльність, але ані не читав ніяких статтей Ребета, ані не мав дальшої уяви щодо його особи. Чи пам'ятає, яке Ребет мав убрання під час виконуваного на нього атентату, Сташинський не хотів відповісти, але заявив, що відповість пізніше.

Після того короткого діялоґу між адвокатом Міром і Сташинським продовжував дальше сам президент Третього Карного Сенату Союзної Судової Палати д-р Яґуш, як і в попередніх днях, випитувати підсудного про його злочинні вчинки. Богдан Сташинський розповідав про стеженням ним за Степаном Бандерою, згідно з одержаним від Серґея дорученням. В його зізнанні відчувається намагання показати себе, як людину, яка вже здає собі справу із злочинности і неморальности своїх вчинків, але не може змінити ситуації, бо діяв наче вояк на війні під наказом. Впродовж цілого дня вся судова заля то завмирала, очікуючи закінчення Сташинським опису своїх жахливих вчинків, то відпружувалась, слухаючи подробиці зв'язані з подіями з 1959 року.

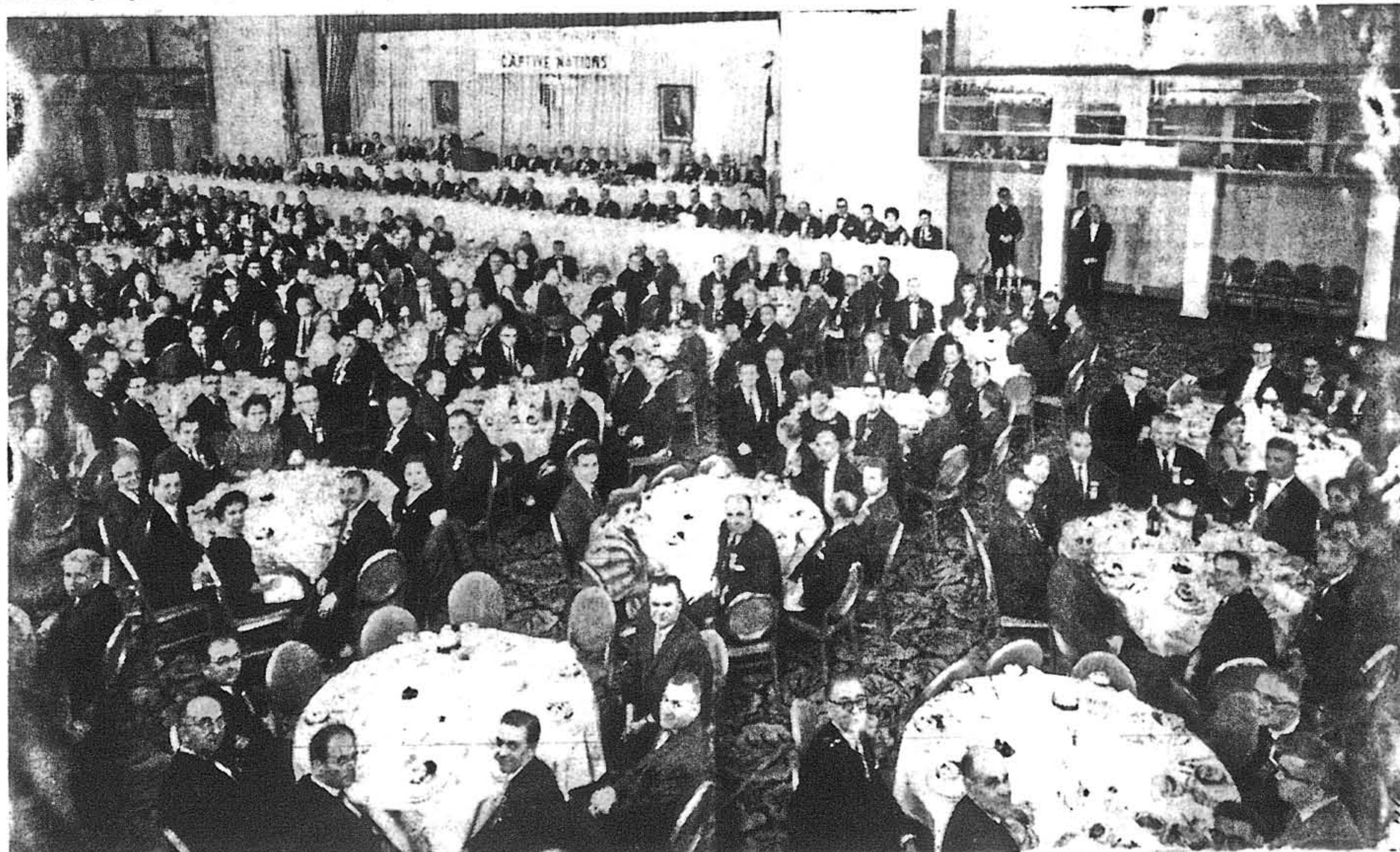
Заля, в якій провадиться суд — це модерне приміщення, майже квадратне в розмірах. Половина її площі зайнята трибуналом, столами для прокураторів, лавою підсудних, столами для адвокатів і ескпертів суду. За маленькою барієрою приміщені маленькі пульти для преси, себто для 15 постійних, при суді акредитованих, кореспондентів. За ними поставлено 6 рядів крісел по 17 до 19 місць, на яких під час цього процесу сидять дальших кілька десятків журналістів, представники різних урядових установ, представники українських організацій, глядачі. За ті місця йде постійна боротьба. Тому, що преса і офіційні представники мають карти вступу на цілий процес, для інших слухачів дано до розпорядження лише незначну кількість пів-денних або цілоденних карт. Щоденно під будинком суду видно численних українців і чужинців, що приїхали з різних міст Німеччини і навіть закордону, які чекають на можливість хоч на кілька годин зайти до залі суду. Це їм лише в незначній мірі вдається.

Особливе напруження під час зізнання Сташинського щодо його поїздки до Москви, під час якої він дістав від „Георгія Авксентєвіча" доручення вбити Ст. Бандеру, зросло ще більше, коли президент суду запитав щодо осіб, чи інституцій які винесли рішення про доконання того вбивства. Сташинський виразно підкреслив, що рішення винесене найвищими чинниками СССР, себто Центральним Комітетом і урядом. Про це йому казав і „Георгій Авксентєвіч" і потім сам Шелєпін. „Георгій Авксентєвіч" запевняв його дальше, що зброя тепер є удосконалена і що друга цівка з отрусю є призначена як резерва, або також для вистрілення на евентуального супровідника Бандери.

Зізнання Сташинського були потверджені різними доказовими моментами. Найперше суд відчитав фотокопії карток зголошення з готелів, де Сташинський ночував перед і після виконування ним атентатів. Дальше, в пасажирських лістах летунських ліній були ті прізвища, під якими їхав він з Берліну і до Берліну. В замку Крайтмаєрштрассе знайдено відламки ключів, які там Сташинський випробовував. Свідок Кресценція Губер, яка була коротко переслухана, підтвердила, що бачила у визначений Сташинським час при вінді якогось чоловіка.

Доказовим матеріялом були також всі документи Сташинського на прізвища Леман і Крилов, як також його студентська посвідка, що їх подав заприсяжений перекладач московської мови. Совєтський пашпорт був виставлений Сташинському на його правдиве прізвище, як також „служебная характерістіка" видана Інститутом, куди Сташинський з доручення КҐБ записався в 1961 році. „Командіровка" для поїздки в Москву виставлена на прізвище Крилов. Все згідно з зізнаннями Сташинського. Після обіду Сташинський ще раз докладно характеризував справу свого одруження з Інґе Поль, пляни втечі на Захід і перебування в Москві.

В минулу суботу 13-го ц.м. закінчено доказову процедуру. На понеділок 15-го ц.м. передбачено промову прокуратора, а далі виступи заступників родини вбитих українських діячів. Закінчення процесу передбачується на вівторок або середу, 16-го або 17-го цього місяця.

ФРАГМЕНТ БЕНКЕТУ ВОСЬМОГО КОНҐРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ, В СУБОТУ 13-го ЖОВТНЯ Ц.Р. В ГОТЕЛІ КОММОДОР. ПРАВОРУЧ ТРИБУНИ ПЕРШИЙ — ТОВСТМАСТЕР АДВ. ІВАН РОБЕРТС, БІЛЯ НЬОГО ГУБЕРНАТОР РОКЕФЕЛЛЕР. А ПО ДРУГОМУ БОЦІ ГУБЕРНАТОРА — ПРОФ. ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ. ЛІВОРУЧ ВІД ТРИБУНИ СТОЇТЬ БІЛЯ ПОРТРЕТУ Т. ШЕВЧЕНКА — ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ — ЙОСИП ЛИСОГІР.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Восьмий Конгрес українців

11-14 жовтня 1962-го року відбувся в Нью Йорку 8-ий Конгрес американських українців, який безумовно був одним із межових стовпів в історії нашої громади. Поминаючи зовнішню - формальну, так би мовити, декоративну сторінку — залі нарад і обідів та бенкету й кімнати для нарад Комісій в одному з найелегантніших готелів в Ню Йорку „Комодоре", як теж імпонуюче число делегатів і щодня багато гостей, — рівень цілого Конгресу, його підготова, звіти, дискусія та резолюції стояли дійсно на високому рівні, що його мусіли признавати й усі критично настроєні члени Конгресу. Одною з найпозитивніших рис Конгресу було те, що критика діяльності Українського Конгресового Комітету була назагал конструктивна, себто — без уваги на інколи гострий тон — ведена під кутом збільшення поваги, значення і реальних успіхів цієї нашої найвищої репрезентаційної установи. Дискусія, в якій забрали голос понад 50 повноправних учасників Конгресу, вимагає окремої аналізи. Були в ній голоси суперечні, взаємно полемічні, але всі вони стосувалися наших болячок і всі вони виходили однаково з того самого почуття журби за теперішню і майбутню долю України та американсько-української громади.

8-ий Конгрес українців розглянув у своїх звітах проблеми української визвольної політики, нашого політичного становища у відношенні до Вашингтону та закордонної політики Вашингтону супроти Москви й проблеми поярмлених народів. Виявилось, що у підході до різних питань внутрішньої нашої проблематики існують в нашій громаді різні підходи, як ось, наприклад, у справі так званого культурного обміну. Були теж розбіжні думки, чи українська громада в Америці має тепер кращу вихідну політичну позицію у відношенні до центральних чинників у Вашингтоні, чи гіршу — в порівнянні з часами з-перед 40 років. Але ніхто не квестіонував надзвичайної активности обраного на 8-му Конгресі, на президента тієї установи, проф. Лева Добрянського.

І хоч нинішній курс американської закордонної політики не може вдоволити американських українців і мусить викликати з їх боку критику та зусилля, щоб той курс змінився, проте 8-ий Конгрес українців дістав нові докази, що навіть в нинішній стадії для української визвольної справи некорисної міжнародньої ситуації, навіть тепер, коли офіційні американські чинники дбають лише, щоб „не дразнити" Москви, пригадками на поярмлені нею країни та зокрема не виявляють належного зрозуміння для ваги приєднання України її, втраченої у війні прати названня, державної незалежності, американська політична верхівка таки свідома потенціяльної ваги української визвольної проблеми. Довгий лист з привітом від президента Дж. Ф. Кеннеді з підкресленням „справедливих аспірацій і права всіх народів на національну незалежність" та привіти особисті виступи на Конгрес губернатора Нелсона Рокефеллера, сенатора Джекоба Джевітса і конгресменів Флада та Дервінського — це таки доказ щораз глибшого просякання української визвольно - політичної правди в американські правлячі кола. З другого боку Конгрес спеціяльну увагу присвятив злощасному листові державного секретаря Діна Раска до конгресмена Смита із спротивом проти творення спеціяльної Комісії для справ поярмлених народів та з окресленням України, Грузії і Вірменії, як „традиційних" частин Росії і ці наші та американські голоси найгострішої реакції напевно дійдуть куди слід.

Очевидно, 8-ий Конгрес не виявляв лише самих світел без тіней. Були й тіні, деякі навіть прикрі, але з ширшого погляду майбутности української громади в Америці — 8-ий Конгрес американських українців був добрим ділом і зробив добре діло.

Нові члени ОН

Минулого тижня прийнято до організації Об'єднаних Націй Альжир, і таким чином підвищено число її членів до — 109. Через день після того проголошено державну самостійність африканської Уганди, що 68 років перебувала під британським пануванням, і це тільки питання днів, щоб ту країну також прийняли до ОН, що заокруглить число її членів до — 110. У цій цифрі вміщаються 32 африканські країни. Азійсько - африканський бльок „невтральних" разом з Угандою до числа 50-ох держав. Японія, Філіппіни з Океанії, Туреччина та Ізраїль туди не належать, бо всі вони яскраво антикомуністичні, отож не є „невтральні". Але й 50-членний азійсько - африканський бльок ще не становить в Об'єднаних Націях вирішний чинник, якби не два основні моменти: 1) без уваги на свою формальну й нібн солідарну невтральність, ті країни відмінні своїм політичним кліматом, орієнтацією і симпатіями і 2) внаслідок цього вони не творять одностайного фронту.

Очевидно, що з „розпучливінням" Об'єднаних Націй до 110 членів відносини в тій організації надзвичайно ускладнились. Коли Совєти спрощують оцінку проблеми ОН до поділу їх на три бльоки — західній, невтральний і комуністичний — то згадана вгорі внутрішня розбіжність між „невтралістами" виразно цьому заперечує. Та й самі „невтралісти" рішуче проти такого поділу, відкидаючи проєкт Хрущова, щоб в Генеральному Секретаріяті ОН і всіх його важливіших клітинах, як, наприклад, Суспільно-Економічна Рада, ЮНЕСКО і ін., встановити принцип керівної „тройки". Хоч різні африканські лідери, як ось гвінейський Секу Туре чи альжирський Ахмед Бен Белла, декляюють про конечність одностайности і солідарности африканських держав, проте яскраво минулого тижня виявилась ілюзоричність такої африкансько - регіонального бльоку; Нігерія і Марокко не захотіли одне одному поступитись в суперництві за місце в Раді Безпеки. Тільки щодо такої формальної вимоги, як поширення Ради Безпеки на місця, спеціяльно зарезервовані для Азії й Африки, всі делегати з тих континентів солідарні.

Для нас найцікавішим є ставлення 50-ох азійсько - африканських держав до Совєтського Союзу. Воно теж дуже неоднорідне. Якщо хтось сказав би большевикам у 1946 році, що половина членів ОН буде з Азії й Африки — вони певно вже тоді проголосили б світову перемогу комунізму, згідно з заповіддю Леніна, що шлях до такої перемоги йде через Азію й Африку. А втім, це пророцтво, як і багато інших пророцтв комуністичних божків, в зустрічі з дійсністю виявилось дурницею. Деякі країни Азії й Океанії належать просто до зорганізованого оборонного протикомуністичного бльоку. Десять недавніх африканських колоній Франції є виразно прозахідньої орієнтації. Деякі „найприязніші" держави, як Індія й Індонезія, базують свою „приязнь" на двобічній грі, щоб тягнути допомогу і від Москви - Пекінгу, і від ЗДА. Навіть такий „лівий" Ахмед Бен Белла, перший прем'єр Альжиру, в першому тижні свого урядування полетів до Ню Йорку й Вашингтону, і тільки для „зневтралізування" тієї подорожі заповів візиту також у Гавані. Згаданий вгорі, один з найвірніших прихильників Москви, гвінейський президент Секу Туре, не завагався видалити з Конакрі совєтського амбасадора, коли виявилась там комуністична змова, керована з Москви, і минулої середи дві години провів у Білому Домі. Маляйська Федерація одверто виступила з таврування комуністичного „неоколоніялізму" і „неоімперіялізму". Коли делегати Цейльону чи Савді Арабії не мають ще поняття про проблему уярмлених східньоевропейських країн, то з остаточним завершенням деколонізації в Азії - Африці прийде черга і на ліквідацію колоніялізму Совєтського Союзу та комуністичного Китаю.

ПЕРША КРИЗА V РЕСПУБЛІКИ

Париж. Хоч преса здобула чимало підкреслює, що за час існування режиму де Голя міняли по кілька разів деякі міністри, а тепер урядові справи коментує сьомий з черги міністер інформації, — ніхто не заперечить, що основним досягненням V Республіки таки була стабільність екзекутиви. Ця стабільність уряду, що його ні разу не повалив парлямент, викликала довір'я всіх в країні й за кордоном, запевнила тривалість усіх заходів, і наслідки цього в усіх на очах: стабільність валюти, зріст експорту й продукції, приплив девіз у такій мірі, що свої мільярдові борги Франція звертає передчасно.

І ось ця стабільність захиталася під важким ударом, якім було висловлення недовір'я урядові поважною більшістю послів Палати Депутатів. Була це вже шоста з черги спроба повалити уряд, і, коли в попередніх багато бракувало до потрібної більшости, тут необхідний мінімум був перевершений якою сорокізною голосів.

Самі дебати в Палаті Депутатів були дуже характеристичні. Виступили однодушно всі з одинаковими аргументами всі ті, що досі підтримували де Голя: Поль Рено, лідер соціялістів Гю Моллє, що свого часу ризикував єдністю соціялістичної партії, щоб підтримати де Голя, і інші. Всі вони завзято твердили, що хоч і як шанують самого генерала, хоч і як високо оцінюють ним досягнене, не можуть погодитися на ту загрозу для парляментарного устрою, якою в їх очах є спроба завести режим влади президента понад голови парлямента.

В їхній аргументації не бракує певної логіки, хоч і важко розібратися в правничих заковиках поодиноких параграфів. Найважчим аргументом є те, що, коли Президент усуває на другий плян парлямент, то цим він позбавляє прилюдну опінію змоги слідкувати за дебатами над справами, яких сама народна маса може не розуміти. І тому, мовляв, покликання на демократичність всенародних референдумів є сумнівне та крис в собі небезпеки, що над ними ми зупинялися докладніше в попередньому дописі.

А ті небезпеки таки є. Скільки ж то демагогів вміло зачарувати маси, і вони „найдемократичнішим способом" вибрали собі тирана чи гітлера. Адже Гітлер також прийшов до влади „легально", адже й Петен був вибраний легально, навіть парляментом, а проте політика ні одного ні другого не заступала інтересів народу. І в дебатах пролунали оскарження, що де Голь став Людовиком XIV. З цим можна погодитися, але не можна погодитися, що всі наступники де Голя мають бути королями, всевладними президентами.

Поль Рено навіть заявив: добре, мовляв, покликатися на американський приклад чи на стабільність англійських інституцій. Але в ЗДА уряд веде президент, і він за політику відповідає перед Конгресом. Тим часом де Голь хоче, щоб парлямент мав право повалити уряд, але не відповідально за дію уряду президента. Він таким чином, мовляв, хоче бути одночасно і королем і Черчілем.

А яке ж становище французької маси? Про це важко говорити. Багато є французів, які були проти приходу де Голя до влади, вважаючи, що він обмежить республіканські вольності. Коли цього не сталося, коли повітні стали наслідки стабільности, ті самі противники обернулися на прихильників, вважаючи, що ні їм, ні Франції взагалі не перешкоджає обмеження прав партій, які вели стерильну гру за часів попередніх республік. І цих, що з противників чи примусових прихильників стали прихильниками справжніми, було далеко більше, ніж тих, що з ентузіястичних прихильників де Голя стали його ворогами, наприклад, праві кола й військовики.

Проте з цього було б небезпечно робити висновок, що де Голь напевно виграє найближчий референдум, який відбудеться 28-го жовтня. Сьогодні ще не знаємо гасел, під якими йтиме пропаганда опозиції проти референдуму чи проти відповіді „так" у референдумі в справах всенароднього вибору президента. Певно, кожному французові приємно, що де Голь закликає його вибирати президента держави. Кожний хотів би деццо насолити партіям. Але... французи, як українці: гинього приб'язані до засади — нехай гірше, аби інше. І тому важко сказати, чи де Голь вигра, чи програє, що означатиме його уступлення.

З одного боку не слід забувати, що протягом чотирьох років де Голь завжди мав за собою повних 60% народу. А-ле з другого боку треба пам'ятати, що він не раз і програвав. Після війни він мусів відійти, опісля жалюгідно закінчилася спроба організувати Народний Рух — РПФ. Його Рух блискучо виграв вибори, але протягом трьох місяців усі посли, що були вибрані популярністю його імени, розлізлися, і з усього успіху не залишилось нічогісінько. Тоді аналітики французької дійсности казали, що і де Голь, і його дорадники мають добрі ідеї, але не мають організаційних здібностей.

І це правда. Адже Унія Оборони Республіки, що безастережно підтримує де Голя, не являє собою добре організовані і виразно програмово оформленої сили. Тому питання дальшої долі режиму залежить від ніші несподіх моментів. Досі важило саме ім'я де Голя і переконання, що без нього неодмінно буде хаос. Але справа в тому, що коли сьогодні не змінилися об'єктивні дані, то не слід забувати, що цього відчуття не мали маси. Його принципіли ті політики, які вважають, що без де Голя буде зле, але ... Франція не стоїть на одній людині, як заявив Поль Рено. І відкликання де Голя до народної мудрости є обосічним мечем. Опозиція каже, що народ є настільки мудрий, що дасть собі раду й без де Голя, коли той перейде межі.

Де Голь прийняв димісію уряду й доручив йому виконувати свої обов'язки до виборів нового парляменту. Парлямент буде розв'язаний і будуть проголошені нові вибори. Але перед виборами до Палати Депутатів (вибори до Сенату проходять окремо й інакшим способом) відбудеться референдум, і він перерішить дальшу долю Франції.

Чи де Голь програє чи виграє, нинішня ситуація завжить негативно на майбутньому. Коли програє, Франція стане перед хаосом. Коли виграє, то Франція буде страшенно поділена. В першому випадку буде підіряне довір'я до республіканських інституцій, а в другому буде покривджений де Голь, а з ним вналися цілий ряд добрих ініціятив, які стоять на шляху позитивної реалізації.

Ця перша криза V Республіки ставить Францію перед дуже неясним майбутнім. Але не треба втрачати оптимізму в передбачуванні, бо Франція таки зріла країна й у ній є доволі позитивних сил, доволі традиційних інституцій, щоб втримати її в порядку. Цього не треба забувати.

О. Д-вич

КУЛЬТ ДОНОЩИЦТВА

З ім'ям Павлика Морозова постає в пам'яті створений большевиками на початку 1930-их років понурий культ дитини - батьковбивці і доносчика, що мала бути зразком і прикладом для кожної совєтської дитини, кожного школяра і піонера. Творити цей культ, як відомо, почали большевики в роках колективізації і „ліквідації куркуля як кляси". Тоді, щоб зломити спротив селянства, крім засобів прямого фізичного нищення, масових депортацій, штучного голоду розпарування і взаємного нацьковування, змобілізовано також учительство, яке мало через школу впливати на селян.

13-літній хлопець - пастушок, учень початкової школи і член дитячої комуністичної організації піонерів, Павлік Морозов, коли відбирали у селян „хлібні лишки", доніс у сільраду на свого батька, що він — „приховав збіжжя. В результаті цього доносу Павлікового батька, селянина - бідняка, розстріляли в НКВД, а його свояки - сусіди, довідавшись про це, убили хлопця своїм власним судом. І всіх їх також після того розстріляли. А з донощика Павліка зробили большевики „символ піонерської мужности і непідкупної правди".

У роках єжовського терору, коли людське життя втратило свою вартість, коли докраю розпанішилося донощицтво, що його проголошено було як найвищу чесноту, коли люди зникали і ніхто не цікавився їхньою долею, — культ Павліка Морозова досягнув свого вершка. Ім'ям Павліка Морозова називали школи, вулиці, піонерські загони, на його честь ставили пам'ятники по містах і селах.

Після смерти Сталіна в совєтській літературі і пресі запанував новий стиль — „соціялістичного гуманізму". В повістях, оповіданнях і віршах появилися до знудження пересолоджені теми, псевдосантиментальні, наївні у своїй пропагандивній оголеності. Немовби із старих, ще з царських часів шкільних читанок беруть ці теми письменники та поети - моралізатори і виповнюють їх „соціялістичним змістом".

У Совєтському Союзі покінчено з культом Сталіна — культом зла, збудованого безклясове суспільство, і клясова боротьба з її ненавистю — головна тема письменників і журналістів сталінських часів — відійшла в минувшину. Це так говориться і пишеться в офіційній комуністичній пропаганді. Здавалося б, враз з іншими атрибутами культу Сталіна мав би відійти в непам'ять і Павлік Морозов — символ спотвореної большевицьким режимом дитячої душі. Про це можна було здогадуватися і з недавньої дискусії на сторінках „Правди", в якій педагоги нібито засуджували „прикре явище доносництва" в школі і поза школою.

Та от у тій же московській „Правді" з 23-го вересня ц. р. під сантиментальним заголовком „Серце матері" чільний совєтський журналіст М. Коршунов вмістив статтю. Він пише про матерів, які „виховали відважних борців за високі ідеали людського щастя", борців, що „билися на фронтах за соціялістичну батьківщину, добували нафту, прокладали цілинні землі". Він пише про матерів, які „подарували цим борцям перший дзвінкий удар серця, допомогли зробити їм перший крок на землі, сказати перше слово, які спинили перші дитячі сльози і — відкрили дитині першу правду..."

Московський журналіст присвячує свою статтю Анні Ніколаєвій та Феодосії Попович — матерям совєтських космонавтів, і „чудесній рускій женщині" Тетяні Морозовій — матері... Павліка Морозова. Космонавти і — Павлік...

У новому виданні біографії Павліка Морозова — так, як переповідає її журналіст „Правди" — випущено істотний момент: розстріл його батька чекістами. Про це тепер совєтські діти не повинні знати. Ця нова версія біографії, вже відсталізована, виглядає простіше й невинніше. „Це сталося — пише московський журналіст — тридцять років тому, коли в наше життя міцно входив колгоспний лад. Піонер Павлік Морозов довідався, що його батько приховує куркулів (!?). Павлік сказав про це чесно й сміливо. І тоді стався нечуваний злочин: Павліка збила власна рідня".

І все. Замість збіжжя — куркулі. Немає вже згадки про голод, про відбирання у селян „хлібних лишків", що їх для своєї малечі приховав Павліків батько. Не згадано й про те, що на донос Павліка батька його розстріляно, як вистріляно також і його рідню. Страшна казка для совєтських дітей молодшого віку...

З статті „Правди" виходить, що Павлікова мати живе ще на світі. З неї — простої, малограмотної і вже старої жінки — зроблено „зразкову совєтську матір". Її змушено викляти і забути замордованого в НКВД чоловіка, викинути з пам'яті й серця закатованих свояків. Затягнено, як співучасницю, до плекання злочинного культу. Подалі від села Герасимовки на Уралі переселили її в Крим, в курортне містечко Алупку, в охоронений затишний будинок із садочком. І веде тепер вона, Павлікова мати, широку „громадсько - політичну й виховну працю", роз'їжджає по Совєтському Союзу із кострубатими, для неї написаними, доповідями про свого Павліка — „символ піонерської мужности і непідкупної правди".

— І багато вам приходиться їздити? — питається Павлікову матір московський журналіст.

— Багато, синку. Недавно в Дніпропетровському була, а оце — на цілині. Пам'ятник там відкривали Павлікові. Теж попросили, щоб приїхала. У Воронежі була, в Орлі. І все серед дітей - піонерів...

Павлікова мати, „чудесная русская женщина" із скаліченою психікою, показує журналістові подарунки і листи від дітей - піонерів з Болгарії, Чехо - Словаччини, Румунії.

Культ моральної потвори, Павліка - батьковбивця і донощика, після смерти Сталіна не вмер. Тепер йому Хрущов ставить пам'ятники.

В.С-ко

ГОЛОС ЛІСНИКІВ

У давніх часах північна частина нашої національної території була вкрита чудовими лісами. Це потверджують сі зафіксовані в історії свідченнями очевидців, а також характером ґрунтів, які витворилися під впливом лісової рослинности. Минули віки, і стан її змінився. Тепер Україна належить до найбідніших лісом країн, бо її пересічна лісистість не досягає 10%, а південна частина майже зовсім позбавлена лісової рослинности.

Такий стан зобов'язує зберігати ліс, вирубувати щорічно лише нормальну лісосіку і дбати про лісовідновлення. Але большевицький режим поводиться як окупант, який бере із своєї колонії максимум, не турбуючись про майбутнє. Він вирубує щорічно у три рази більше проти норми. Навіть у совєтському журналі „Економіка Радянської України" зазначено, що протягом останніх 16 років в Україні вирубано лісу в два з лишком рази більше від норми, тобто за той період зрубано ліс на 18 років уперед. Не підлягає сумніву, що дані ці применшені.

Совєти за кілька останніх років вирубали тільки в Карпатах понад 100.000.000 кубометрів деревини, а всього вирубано по Україні за час большевицької окупації понад 350.000.000 кубометрів, що дорівнює 580.000 тисячам навантажених лісом потягів.

Внаслідок такого хижацького вирубування українське лісове господарство знаходиться в загрозливому стані, бо Україна незабаром не матиме власних ресурсів для задоволення потреб у деревині. Крім того вирубування лісів збільшує ерозію — розмивання ґрунту текучими водами та видування його вітрами, внаслідок чого збільшуються кількість ярів, а клімат країни стає сухішим, що катастрофічно відбивається на врожайності. Посуха вже тепер є великим злом для нашої батьківщини. Знаємо, що т. зв. лісозахисні смуги, насаджувані в південних районах України, сподіваного ефекту не дають.

При кількох гідроелектрівнях на Дніпрі створено величезні водні резервуари, під які відділили сотні тисяч родючих ґрунтів і лісів, перед тим вирубаних.

В Америці існує ОБУЛІД — Об'єднання Українських Лісників і Деревників. Цю організацію 15 років тому, ще в Европі, заснували українські лісники з туги за українським лісом, щоб спільно плекати сентимент до нього і слідкувати за станом лісового господарства на окупованій батьківщині. З болем і тривогою спостерігаємо, як по-хижацьки окупант нищить українські ліси. Наша краса — зелені Карпати світять голими скелями і схилами, а колись зелені полонини висушили вітри та розмивають дощові води.

Управа ОБУЛІД'у винесла рішення переслати через редакцію в Україну протест проти нищення українських лісів від імени сотки тих, які той ліс охороняли і вирощували. Управа звернулась в цій справі до „Голосу Америки", але отримала відповідь, що такий протест не може бути пересланий, бо це було б втручанням у внутрішні справи СССР.

20-го цього жовтня відбудуться в Ню Йорку річні збори членів ОБУЛІД'у, на яких присутні лісники займуть становище супроти такої „спутаної" американської політики.

А. Гудовський

БАТЬКИ; Зав'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найвагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити їй кращу будучність, а ті нового свідомого члена!

Борис Антоненко-Давидович

ЗА ШИРМОЮ

РОМАН

(12)

Олександер Іванович чув цю сцену з другої кімнати, куди зайшов перевзутись у капці. Йому було байдуже до того, що мати занесла до покою якусь там мисочку, хоч він одразу догадався, що це, мабуть, та сама, з якої мати нещодавно годувала собаку, але він був незадоволений, що в матері знову виникають сутички з дружиною. Він ніколи не міг добрати гаразд, хто з них винен і що саме спричинилось до сварки, але давно вже засвоїв собі правило, що в хатніх чварах завжди бувають винні свекруха й теща, і тому ладен був наперед підтримати дружину проти своєї матері. Допіру він свідомо пропустив мимо ушей „квартиру лікаря", що на ній зробила такий багатозначний наголос його дружина, хоч добре знав, що саме Ніна Олександрівна наймення знайшла на це і, як ні правду, то їхня квартира, де Ніна Олександрівна захопила велику кімнату для своїх мольбертів, ескізів та етюдів, більше скидалась на мистецьке ательє, аніж на квартиру лікаря.

„І чого вони заводяться? Чого не можуть поділити?" — досадливо подумав він і вирішив до великої кімнати, щоб, ні випадок чого, вчасно спинити свою матір. Але матері й Васі вже не було в кімнаті. Ніна Олександрівна витирала волохатим рушником руки.

Щось мені останній час з серцем недобре; мабуть, перевтома... Ти знаєш, Сашуню, я чогось така нервова стала, що просто не впізнаю себе!.. Не впізнав би своєї дружини, в якої так раптом змінився настрій, і Олександер Іванович, якби це сталось упперше, та він уже призвичаївся до таких змін. Призвичаївся він і до її скарг на здоров'я, коли виникало непорозуміння з його матір'ю або мати незадужала. Він наперед уже знав, що досить матері лягти в ліжко, як одразу ж і в Ніни Олександрівни теж почне щось боліти. Якби це мова про кого іншого, він щиро засміявся б: з чого перевтома — з байдиків? Недобре з серцем при такому здоров'ї?!.. Ну, а щодо нервовости своїх мамусійок: Ніна, власне, справжня неврастенічка!... Та цю думку про дружину — він тільки здалека почув у глибині свідомости й зараз же погасив її. А Ніна Олександрівна, забувши вже і про Васю, і про втому, жваво щебетала:

— Ти подумай тільки, — цей прикрий завмаг, здається, Абдулаєв його прізвище, він ще приходив до тебе просити направити його жінку до санаторії, мало не змусив мене тягти мольберт додому! Ніяк не хотів, щоб я поставила мій мольберт у крамниці до завтра. І „заважає", і „сторонні річ", і „можуть зіпсувати"... Ледве умовила, але ж яка нахаба! Ні в якому разі, Сашуню, не посилай його жінки! Треба, нарешті, навчити їх шанувати нас, а то на голову сядуть!..

Олександер Іванович не любив, коли дружина втручалася в його лікарські справи, і зараз, мабуть, не стерпів би, заперечив, похмурився б, а може й дав би якусь відсіч. Скоріше, не підвищуючи голосу, дав би їй зрозуміти, що до цих справ — їй зась. Але тепер, після його недавнього поцілунку у дворі, а надто після сутички з матір'ю, він сприйняв це, а тим більше її пестливе „Сашуню", як ознаку тривалого миру, й бадьоро підійшов до столу.

— Будемо обідати, Ніночко? Скажи матері, щоб подавала.

— Я зараз! — Ніна Олександрівна кинула на бильце ліжка рушника й, не дожидаючи цього разу свекрухи, сама заходилась накривати стіл.

Олександер Іванович давно вже помітив, що, коли дружина сварилася з його матір'ю, вона намагалася бути ніжною з ним. Так було й тепер, але Олександер Іванович не хотів цього помічати, й те, що Ніна Олександрівна, як вправна, дбайлива господиня, заходилась поратись коло столу, трохи навіть розчулило його.

Ніна Олександрівна порозставляла тарілки, нарізала хліб, зігнала на кухню розпорядитись і навіть дістала з шафи карафку з горілкою і чарку.

— Питимеш, Сашуню? — Ніна Олександрівна злегка примружила очі й допитливо подивилась на чоловіка. Олександер Іванович був не від того, щоб випити інколи перед обідом для апетиту чарку горілки, та й горілка завжди траплялася в крамниці кишлаку, де за давнім мусульманським законом на неї і досі ще не було серед узбеків великого попиту, але жертву дружини. — Ні, а що ж знав, що Ніна Олександрівна не терпить запаху горілки, і вона сама щойно запропонувала йому випити, то це означало не абияку ласку.

— Дякую, Ніночко! Я, мабуть, утримаюсь сьогодні...

Ніна Олександрівна моторно поставила карафку назад до шафи й кинулась до Олександра Івановича з розпростертими до обіймів руками.

— Яким ти можеш бути хорошим, Олександре!.. — Вона охопила руками його голову, притиснула до своїх грудей і нахилилась до його вуха. Але не поцілувала, як того сподівався Олександер Іванович, а лише, знизивши голос, тихо й ніби замислено додала: — ...якщо захочеш.

Виріз на грудях кімоно Ніни Олександрівни розсунувся й показав білий краєчок спідньої сорочки. На Олександра Івановича враз пахнуло знайомою близькістю її тіла, й він міцно обійняв, хоч і досить гладкий, та все ж іще гнучкий стан дружини.

— Як я люблю дивитись на твоє обличчя, коли воно бліде від жаги! — сказала вона пошепки, охопивши долонями його скроні й зазирнувши йому в вічі. Насправді обличчя Олександра Івановича зовсім не зблідло, і то Ніна Олександрівна сказала навмисне, вважаючи за потрібне час від часу розпалювати чоловіка, але йому хотілось пестощів, і він підвівся, щоб поцілувати у вирізі ці трикутник її тіла, та в цей час рипнули двері й увійшла з каструлею в руках ма-

СВОБОДА SVOBODA
Для членів УНСоюзу, чолов'яків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ". ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ЇЇ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД!

8-ий КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

щоб створити таку Комісію, але Спільну — себто обох Палат Конгресу, — знаючи з досвіду, що тоді та Комісія була б опанована Сенатом і не принесла б потрібної користи. Конгресмен Флад вірить, що проєктована Комісія буде таки створена.

Конгресмен Едвард Дервінський виявив, що його мати походить з околиць Люблина, ото ж він не виключив якогось кровного посвояченння своїх предків з українцями. Його промова була також дуже оптимістична. Він закликав до віри в перемогу добра над злом та говорив про конечність, щоб діти і внуки нинішнього старшого покоління українців, що прибули до Америки, зберегли в серцях любов до України, бо добрий американець повинен знати історію й культуру народу, з якого він вийшов.

Дальші звіти членів Екзекутиви

Після обіду в першому дні Конгресу звітували фінансовий референт УККА Йосип Лисогір, який до друкованого й розданого делегатам звідомлення добавив ширші зауваження на тему причин упадку жертвенности та способів, як її збільшити і придбати Конгресовому Комітетові більші потрібні фонди. Він проголосив, між іншим, докази такої індивідуальної жертвенности, як громадянина Михайла Дутчака, що передав свої шери вартости $8.000 для УККА.

Мгр. Роман Гуглевич склав основне звідомлення від Контрольної Комісії, що його — в більшій частині — діставали учасники Конгресу окремою відбиткою. У тому звідомленні є теж поважні ділові критичні завваги та низка практичних рекомендацій у ділянці збіркової акції. Зокрема мгр. натаврував господарку Шкільної Ради за її попереднього керівництва.

Д-р Матвій Стахів підвів підсумки звітів Екзекутиви і виголосив цілу доповідь на тему „Майбутнє завдання УККА", в якій говорив особливо про конечність мобілізації не тільки фізичних сил української еміграції, що повинна включатись в організоване життя, але й духових, себто про необхідну підтримку збоку УККА для вільної і від нікого незалежної української науки, як носія правди про Україну. Доповідач по пунктах вказував на цілі, що їх має перед собою Український Конгресовий Комітет.

У дискусії забирали слово 63 делегати

Дискусію обмежено до 5-ох хвилин для кожного промовця, проте все ж забирали в ній слово 63 делегати, а кожночасний предсідник зборів ставився більше-менше толерантно до дискутантів, дозволяючи їм переступати дещо ухвалений термін. Таким чином дискусія велась від першого дня по полудні по третій день по полудні, перервана відчитуванням бодай прізвищ тих конгресменів, сенаторів і губернаторів, які масово прислали Конгресові свої привітання. Наведення головних думок, висловлених у дискусії, вимагає окремого звітування в газеті. Можна тільки зазначити, що здебільша вона була дуже ділова, критична, конструктивна і дійсно всебічна — від широкої української проблематики, до фінансово - організаційних проблем Українського Конгресового К-ту. Справа значного упадку касових впливів УККА була головною темою дискусії.

Форум, присвячений закордонній політиці, заява речника Державного Департаменту, виступ губернатора Рокефеллера на бенкеті й сенатора Дж. Джевітса та інших чужих гостей.

Першого дня Конгресу, о год. 8-ій веч. відбувся у великій залі нарад Форум, присвячений виключно американській закордонній політиці супроти Совєтського Союзу. На жаль, сенатор Томас Дж. Дадд надіслав депешу, що з уваги на продовження сесії Конгресу до суботи — він не зможе приїхати. Тому на зміст того Форуму склались: промова проф. Лева Добрянського з сумаричною пригадкою відомого ставлення державного секретаря Діна Раска до справи створення Спеціяльної Комісії в Палаті Репрезентантів для справ поневолених народів та пригадкою відомого гідного виступу амбасадора ЗДА в Об'єднаних Націях Адлея Стівенсона, який насправді зайняв цілком суперечне становище в цій самій справі. Заява, яку тепер складе речник Державного Департаменту Карл Рован, стане новим документом в ході змагань американських громадян українського роду задля зміни курсу американської закордонної політики.

Представлений проф. Л. Добрянським заступник асистента державного секретаря для публічних зв'язків, Карл Рован, який є фахівцем від різного роду колоніялізмів в нинішньому світі, відчитав заяву, в якій потверджується, що основною політикою Злучених Держав є визнання тій відчитаній заяві, яка з'ясовує офіційне становище Державного Департаменту в українській справі, говориться широко про політику непередрішенства, яку мотивується тим, що — мовляв — „ми не знаємо, чого захочуть народи, як вони дістануть нагоду до самовизначення". Карл Рован закінчив запевненням, що він уважає таку політику непередрішенства „доброю політикою".

Після того проф. Роман Смаль-Стоцький виголосив доповідь з гострою критикою американської закордонної політики, виявивши зокрема нелогічності і повний брак знання історії та навіть совєтської конституції в авторів згаданого листа Діна Раска до конгресмена Смита в справі Комісії для справ поневолених народів. Зокрема критикував заяву, складену Карлом Рованом.

Дж. Міллер, голова Комітету для поярмлених народів у місті Вашингтоні, подав низку цікавих подробиць, з якими труднощами стрічається цей Комітет у своїй діяльності. Кілька осіб із залі, між ними представники мадяр і болгарів, ставили запити, на які відповідав проф. Добрянський.

Під час обіду в другому дні Конгресу, на якому проводив адв. Степан Ярема, головним промовцем був амбасадор Національної Китайської Республіки Тінг Фунг Ф. Тсіянг, який вказував на спільність боротьби вільних китайців і вільних українців проти того самого імперіялістичного та загарбницького комунізму.

Вечером того ж дня, на бенкеті, тостмайстром якого був адв. Іван Робертс і де національні гимни відспівала пані Марія Лисогір, з палкою промовою виступив губернатор Нюйоркського стейту й потенціяльний кандидат на президента від Республіканської партії, Нелсон Рокефеллер, оваційно привітаний зібранням. Він навів, між іншим, різні невідомі подробиці з своїх зустрічей із комуністичними „вельможами, зокрема Хрущовим" та висловив переконання, що здійсняться ідеали українців і всіх інших народів, поярмлених Московщиною.

Знову ж під час обіду в третьому дні Конгресу, на якому проводив адв. Михайло Пізнак, з промовами виступив кубинський історик Гермініо Портель-Віля, який звернув увагу, що щойно тепер в обличчі спільного ворога кубинці й українці знайомляться одні з одними та пізнають взаємно свої визвольні проблеми. Другим визначним промовцем на тому обіді був відомий приятель українського народу, сенатор з Нюйоркського стейту, Джекоб Джевітс, знаменито ознайомлений з українськими справами. Приявні вітали його оваційно.

Закінчення Конгресу важливими ухвалами

Третій день Конгресу, що протягнувся до пізнього вечора, переступивши передбачений час, виповнили: відповідь д-ра М. Стахова критикам його доповіді, відповідь голови Контрольної Комісії Романа Гуглевича на закиди декого проти його звіту, прийняття обширних резолюцій, відчитаних головою Резолюційної Комісії редактором А. Драганом, звіт ред. В. Душника про працю Пресової Комісії, прийняття зміни статуту в кількох дуже важливих точках на основі звідомлень адв. Степана Яреми і д-ра Матвія Стахова та вибір нових керівних органів УККА на основі пропозиції Номінаційної Комісії, зреферованої Юліяном Ревасем. Зміна статуту, що тісно в'язалась із працею Номінаційної Комісії з уваги на побільшене число членів в Екзекутиві і Політичній Раді, спричинила драматичні інциденти, які проте закінчились повною згодою і одностайними рішеннями.

Відспіванням Національного гимну закінчено Восьмий Конгрес американських українців.

∴

Різні подробиці й додаткові інформації про хід 8-го Конгресу будуть подані в наступних числах.

● **Британська адміралія** повідомила, що вісім добровольців з британської морської фльоти, які віддавна вправлялись, як нурці, зробили рекорд, виплившли на поверхню Середземного моря з підводного човна, що був у глибині 260 стіп. Вони пливли по 5 стіп на секунду. Американський морський лейтенант Гарріс Стайнке виринув на поверхню моря з глибини 318 стіп, маючи шелом з киснем.

Повний успіх концерту Капелі Бандуристок в Ню Йорку

Ню Йорк. — З великим успіхом в неділю 14-го жовтня відбувся тут концерт Капелі Бандуристок Осередку СУМА ім. П. Орлика в Дітройті. Заля Ірвінг Вашингтон Гай Скул була повна вщерть. Бурхливими оплесками вітали слухачі з переповненого партеру і бальконів юних співачок і бандуристок, більшість яких народилась уже поза Україною. Під фаховим керівництвом досвідченого хормайстра і визначного знавця бандури Петра Потапенка виріс направду симпатичний і многонадійний ансамбль. Маковим цвітом заціліла сцена, коли вийшло на неї тридцять дівчат в національних строях. Глибоко зворушили слухачів українські народні і повстанські пісні: „Ой, чого ж ви пожурились степи України", „Ой горе тій чайці", „Гаєм зелененьким", „Не хилися, берізонько", „Зірвалася хуртовина", „Думи мої, думи мої", „Контрасцєм сперо", „Чи знаєш ти" та ряд інших. Не в одного з присутніх скотилася сльоза, коли дівчата свіжими, молодими голосами виконували „Мій рідний краю" — В. Матюка - П. Потапенка в прекрасному сольовому супроводі талановитої Галини Кравченко. Щирим сміхом і рясними оплесками дякували слухачі співачкам за жартівливі пісні „Ой у лісі два дуби", „Туман яром котиться" і коломийки. Солістки Галина Бабій, Валентина Биковець і Людмила Савченко заслужили загальне признання публіки. Капеля прибула до Ню Йорку безпосередньо після успішних концертів у Філядельфії і Нюарку. Адміністрація Капелі випустила в Дітройті довгограйну платівку своїх пісень в репродукції РСА Віктор Кастом Рекорд Дівіжин.

Кеннеді вважає економіку головною виборчою проблемою

Вашингтон. — 14-го жовтня президент Кеннеді заявив в телевізійному і радіовому інтерв'ю, що акція для скріплення економіки країни є головною проблемою цьогорічної виборчої кампанії. „На мою думку, сказав Президент, головним є те, чи наша економіка зможе продукувати в повному розгоні". ЗДА пережили економічну рецесію в 1958 і 1960 роках, і досі ще немає такого темпу в розвитку економіки, який повинен бути, і тому ця країна ще і надалі має завелике число безробітних, а деякі промисли не працюють так, як могли б. І тому, домагався Президент, треба вести таку фінансову, монетарну і економічну політику, яка дозволила б вповні розвинути нашу економіку, як це вже сталося в країнах Західньої Европи. В Луісвіллі, Кентаки, Президент 13-го жовтня гостро виступив проти сенатора республіканця з Індіяни Гомера Е. Кейпгарта за те, що домагався за допомогою інвазії скінчити раз на все з комуністичною загрозою з Куби. Кеннеді говорив про тих „самозванчих адміралів і генералів, які хотіли б вислати чужих дітей на війну, і які повинні бути переможені в цих виборах, бо до Конгресу повинні прийти ті особи, які розуміють вимоги 20-го віку, а не ті, які думають поняттями 19-го століття. Президент хвалив противника сенатора Кейпгарта Бирча Бейга, який кандидує від демократів на те становище, про яке старається сенатор Кейпгарт. Президент казав, що Бейг служив в армії як звичайний вояк і він, якщо буде вибраний, то буде голосувати за ті законопроєкти, які є корисні для народу. В п'ятницю 12-го жовтня Президент був в Ню Йорку, Питсбургу, Па., та в Боффало, Н. Й., де підтримував демократичних кандидатів на сенаторів, губернаторів і конгресменів. В Ню Йорку він підтримував кандидатуру Моргентава, який старається здобути мандат від республіканця Нелсона А. Рокефеллера.

● **У Західньому Берліні** хочуть перевести плебісцит над питанням, чи тамошні мешканці бажають собі, щоб у тому місті залишились військові гарнізони трьох західніх великодержав і чи вони бажають собі зберігання надалі тісних взаємин з Західньою Німеччиною. Хоч ніхто не має найменшого сумніву, що всі без винятку мешканці Західнього Берліну хочуть одного й другого, проте посадник того міста В. Брандт думає, що вислід того плебісциту був би добрим аргументом проти імперіялістичних замахів Хрущова і східньо-німецьких комуністів на Західній Берлін.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
в ЗДА
ФІЛОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
для вшанування
35-річчя наукової праці дійсного члена НТШ,
проф. д-ра ПАНТЕЛЕЙМОНА К. КОВАЛЕВА
— відбудеться —
в СУБОТУ, 20-го ЖОВТНЯ 1962 р.
в год. 6:00 вечером,
в Українському Інституті Америки — 2 Схід 79 вулиця
в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:
1. Ред. Богдан КРАВЦІВ: Відкриття.
2. Проф. д-р Василь ЛЕВ: Слово про Ювілята.
3. Проф. д-р Пантелеймон КОВАЛІВ: доповідь на тему: „Українська мова в світлі сучасної науки".
4. Ред. Богдан КРАВЦІВ: Закриття Конференції.

По Конференції відбудеться:
ВИСТАВКА ПРАЦЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ ЮВІЛЯТА.
Доїзд: підземкою IRT до 77 вул. або автобусом Медізон Еве. до 79 вул. в Ню Йорку.
ГОСТЯМ РАДІ!
ДИРЕКЦІЯ ФІЛОЛОГІЧНОЇ СЕКЦІЇ НТШ

СЕКЦІЯ ДРУЖИН ЛІКАРІВ
при УКРАЇНСЬКОМУ ЛІКАРСЬКОМУ Т-ВІ
в НЮ ЙОРКУ
влаштовує ВПЕРШЕ українськими силами
в суботу, дня 27-го жовтня 1962 р.
в год. 7:00 веч.
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ,
при 2 Схід 79-та вул.
ПОКАЗ МОДИ
ПРОФЕСІОНАЛІСТОК (FASHION DESIGNERS).
Участь беруть слідуючі пані:
Лариса ЗАКЛИНСЬКА — Женя ТРІСКА
Ольга Стефанія РОГОЗІНСЬКА

Конферансьє — Микола ПОНЕДІЛОК.
При фортепіяні — Христина КАРПЕВИЧ.
По показі відбудеться ТОВАРИСЬКА ВЕЧІРКА.
Просимо приходити. — Гостям раді. — Вступ $2.50.
Ввесь дохід призначений на добродійні цілі.
УПРАВА СЕКЦІЇ.

Увага! УКРАЇНЦІ ШИКАГО і ОКОЛИЦЬ! Увага!
в суботу, 20-го жовтня 1962 р.
в год. 7:00 веч.
в залі ШКОЛИ ШОПЕНА
матимете щастя й незабутню насолоду послухати концерт під назвою
„ВЕЧІР ВОЯЦЬКОЇ ПІСНІ"
хору „БУРЛАКИ" 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії з Боффало,
під орудою Ю. ЛАВРІВСЬКОГО з солістами із „Веселого Львова".

Небувала ще в Шикаго програма преславних козацьких, січових, дивізійних, повстанських та загально-вояцьких пісень.
Хто їх послухає, той захопиться мистецьким виконанням та чудодією нашої вояцької пісні, що має невмирущу славу.

ПРИХОДЬТЕ! — НЕ ПОЖАЛІЄТЕ!
Концерт влаштовує
Шикагівська Станиця 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії.

Увага! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!
ОРГАНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ
в НЮ ЙОРКУ
— влаштовують —
в суботу, дня 27-го жовтня 1962 р.
в год. 7:30 вечора
СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ
у 20-ліття створення
Української Повстанської Армії
в HOTEL NEW YORKER — Grand Ballroom,
при 34-ій Стр. і 8-ій Евеню в Ню Йорку.

ПРОМОВИ: українських, американських та інших політичних достойників.
МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА: гостюватиме українська співачка державної опери і телевізії з Аргентини п. Марія ВАЛУК та п. Я. ПІНОТ-РУДАКЕВИЧ з Філядельфії.

В год. 10:00 веч. — в тій же Grand Ballroom
ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ
при оркестрі „АМОР".
Запрошення можна одержати в ООЧСУ, в СУМА та в клюбі „Діброва", при 315 Іст 10-та вул. Ню Йорк 9, Н. Й., в год. 7-9 вечорами. На бажання вишлемо поштою не пізніше до 23-го жовтня 1962 року.
СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що по коротких терпіннях упокоїлася в Бозі
в п'ятницю, дня 12-го жовтня 1962 р.
у Нортсайд Госпіталь, Рочестер, Н. Й.
НАША НАЙДОРОЖЧА І НЕЗАБУТНЯ МАТИ, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ
на 77-му році життя
бл. п. Марія з Курницьких ГУБКА
вдова по керівникові школи в Монилицях та Которинах, Україна.

ПОХОРОНИ відбулися дня 15-го жовтня 1962 р. о год. 8:30 рано з похоронного заведення Павла Гарріса до церкви Богоявлення і опісля на цвинтар.

Горем прибита Родина:
СТЕФАНІЯ — дочка;
БОРИС та ІВАННА — син і синова;
ЖЕНЯ і СЛАВКО КУЖІЛЬ,
ЛЯРИСА, МАРІЯ, ТАРАС — внуки;
АНДРІЙ та ХРИСТЯ — правнуки.

УВАГА! ШИКАГО! УВАГА!
У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
сл. п. ген.-пор. Івана В. ОМЕЛЯНОВИЧ-ПАВЛЕНКА
— відбудеться —
В НЕДІЛЮ, 21-го ЖОВТНЯ 1962 р.
год. 12-та в полудне
в Катедральному Соборі св. Володимира
при Oakley Blvd і Cortez вулиці
ПАНАХИДА
за спокій душі Покійного
Після Панахиди відбудуться о год. 1-ій по пол.
ПОМИНКИ
в залі УНСоюзу при 845 N. Western Avenue.
Проситься українське громадянство міста Шикаго і околиці взяти численну участь в Панахиді і Поминках.
ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ.

В НЕДІЛЮ, 21-го ЖОВТНЯ 1962 р.
по Службі Божій,
в Православній Катедрі св. Володимира
160 West 82 Street — New York City
— відбудеться —
ПАНАХИДА
за спокій душ св. п.:
проф. Олександра Лотоцького
його Дружини
Дори Лотоцької з Руденків
і їхніх Доньки і Зятя
пп. Оксани й Івана Токаржевських Карашевичів
про що повідомляє Друзів та Знайомих
СИН.

Замість квітів на могилу
бл. пам. ОЛЬГИ МИГОЦЬКОЇ
складаємо — $20.00
на Українську Католицьку Дієцезію у Бразилії.
МИХАЙЛО і ОЛІМПІЯ ВАСЬКІВ

Замість квітів на могилу
бл. пам. ТЕОФІЛІ з ВОЛОШИНСЬКИХ ВОЄВІДКА
на цілі СХС в Німеччині — складають 20.00 дол.
Д-р ЮРІЙ і ВІРА КУПНІРІ

НАЙНОВІШІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО

ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ Т. ШЕВЧЕНКА

у Видавництві МИКОЛИ ДЕНИСЮКА.
Перші томи цього монументального видання появилися вже третім накладом.

I-ий том Повного Видання Творів Тараса Шевченка появився третім накладом з передмовою проф. Яр. Рудницького. Першого тому бракувало довгий час і ми при замовленнях не висилали його новим Покупцям, але після появи, в місяці липні ми доповнили ним усі замовлення і висилаємо його тепер разом з іншими томами, що вже появилися.

III і V томи Повного Видання Творів Тараса Шевченка появилися вже також третім накладом і ми їх висилаємо при нових замовленнях.

IV том Повного Видання Творів Тараса Шевченка кінчаємо друкувати під редакцією Богдана Кравцева. В ньому видрукувані: 1) Поезії, написані 1857-1861 рр., II) Поезії, ненадруковані в попередніх томах та інші редакції деяких поем (Єретик, За що любимо Богдана, Неофіти — перв. редакція 1858, Відьма — редакція 1858, Невольник — редакція 1858-1860), III) Поеми в перекладах українською мову („Сліпа" в перекладі Б. Кравцева і „Безталанний" у перекладі О. Стефановича, IV) Статті (Б. Кравців — Нові текстологічні досліди і тексти Шевченкових поезій 1857-1861; Євген О. Ненадкевич — Поетичний епілог творчости Шевченка; Євген Ю. Пеленський — Шевченкові „Неофіти"; Б. Кравців — „Коли ми діждемося Вашінгтона" . . . До генези Шевченковогоо „нового і праведного закону"). Наприкінці видруковані примітки до всіх друкованих у цьому томі творів Т. Шевченка.

Це новий, ще ніде недрукований, том Повного Видання Творів Тараса Шевченка, що вперше друкується в нашому видавництві. Він не був друкований у виданні Українського Наукового Інституту у Варшаві. Через потребу особливої уваги в редагуванні цього тому, що було нелегко в умовах чужини, він появляється з деяким припізненням.

Це кінцевий том з поетичними творами Поета в нашому виданні. Тому закінчуємо його позабучним індексом - списком усіх поезій, що видруковані в перших чотирьох томах 14-томового повного видання творів Тараса Шевченка.

XII-ий том Повного Видання Творів Тараса Шевченка (Шевченко в чужих мовах) почали ми вже друкувати також під редакцією Богдана Кравцева. У цьому томі будуть використані деякі матеріяли з варшавського видання УНІ, що появилося було ще в 1930-их роках. Цей наш том буде доповнений новими перекладами, що появилися за останніх 30 років. Через наші намагання включити до цього тому якнайбільше матеріялу з найновіших перекладів цей том також появиться трохи пізніше.

XI і XIII-ий томи Повного Видання Творів Тараса Шевченка (Шевченко, як маляр і Збірник статтей про Шевченка) вимагають також особливого редакційного опрацювання, щоб включити до них найновіші матеріяли й щоб вони були актуальні на теперішній час, згідно з найновішими досягненнями науки шевченкознавства.

I, II, III, V, VI, VII, VIII, IX, X і XIV томи Повного Видання Творів Тараса Шевченка, себто разом 10 томів, висилаємо нашим Покупцям негайно після одержання замовлення на сплату до 3-ох місяців (від висилки першої посилки з друкованими вже 10-ти томами) ще по зниженій ціні 65.00 дол. за цілість 14 томів. Ця знижена ціна 65.00 дол. обов'язуватиме вже лише до кінця грудня 1962 року.

Найновіші видання — („Хризантеми" й „Що є істина?") висилаємо нашим Покупцям лише за їх попереднім замовленням. Наше видавництво нікому не висилає своїх видань без замовлень.

Видавництво

Замовлення, без завдатку, слати на адресу:
MYKOLA DENYSIUK PUBLISHING COMPANY
2226 West Chicago Ave. — Chicago 22, Ill., USA.

— — ТУТ ВІДТЯТИ Й ВИСЛАТИ ДО ВИДАВНИЦТВА — —

До Видавництва М. ДЕНИСЮКА:

Цим замовляю 14-ТОМОВЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ Т. ШЕВЧЕНКА за $65.00 на сплати до 3-ох місяців (від висилки першої посилки з видрукуваними вже 10-ти томами). Першу рату вплачу по одержанні першої посилки.

Підпис: ....

Моя адреса: ....

Друкарня „СВОБОДИ"

пошукує ДО ПРАЦІ:

1). СКЛАДАЧА — ЛІНОТИПІСТА
2). ЛОМЩИКА — МЕТРАНПАЖА

— ПЛАТНЯ ЗА УМОВОЮ —.

Особисті або листовні зголошення:
„SVOBODA"
83 Grand Street — Jersey City, N. J.

Найновіші ВИДАННЯ

Василь БАРКА: ПРАВДА КОБЗАРЯ, 289 стор.	$2.00
Martha CHYZ: WOMAN and CHILD in the Modern System of Slavery — U.S.S.R., 176 стор.	2.00
Яр СЛАВУТИЧ: МАССТАТ, поезія збірка поезій, 45 стор.	1.00
Яр СЛАВУТИЧ: AN INTRODUCTION TO UKRAINIAN стор. 24	1.00
В. СВІДЗІНСЬКИЙ: ВИБРАНІ ПОЕЗІЇ. Вступна стаття Яра Славутича, стор. 64	1.00
о. Мирослав РІПЕЦЬКИЙ: 1. КИЇВСЬКИЙ ЛІТОПИС XII ст., картини з історії княжої України XII століття	
2. „СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ, лицарська поема XII стол., стор. 168	0.50
Вільям ШЕКСПІР: ТРАГЕДІЯ МАКБЕТА, КОРОЛЬ ГЕНРІ IV. Переклад Теодосія Осьмачки, стор. 448	3.50
ЮНАЦТВО В ОБОРОНІ РІДНОЇ ЗЕМЛІ — (спогади про участь української молоді у визвольних змаганнях 1918-1920. Збірав та впорядкував Володимир Татомир, стор. 164	2.00
J. B. RUDNYCKYJ: AN ETYMOLOGICAL DICTIONARY OF THE UKRAINIAN LANGUAGE. Part I (від А — бедро) стор. 96	4.00
Петро МІРЧУК: СТЕПАН БАНДЕРА — символ революційної безкомпромісовости, стор. 160	2.00

Замовлення і належність за книжки слати чеками або поштовими переказами на адресу:
SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

MALE & FEMALE
ПРАЦЯ

ОПЕРЕЙТОРИ (-КИ)
Zig-Zag Operators Wanted.
Мужчини або жінки.
Добра платня. Стала праця.
Добрі умовини праці. Кликати:
R. R. EMBRODERY
806 — 3rd Avenue
Brooklyn — Tel.: ST 8-3271

СУПЕРІНТЕНДЕНТ — подружжя, частинно на пенсії, без дітей. 18-род. дім і бюро, No. 5 олива; 4 кімн. мешкання і $310.00 місячно. Без юнії. Питайте за Mr. Herrmann, між 4-5 год. по пол.
NEHRING BROS.—INC.
St. Nicholas Ave — 182 Street
New York City
Tel.: WA 7-4110.

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

ПОТРІБНО
КУХАРЯ
і
ПРИБИРАЛЬНИЦІ
до праці
на СОЮЗІВЦІ.
Може бути також подружжя.
Голоситись:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
Telephone: 5641

ВПРАВНА УКРАЇНСЬКА МАШИНІСТКА
що добре вміє писати на українській і має деякий досвід у писанні на англійській машинках, потрібна на постійну працю. Побажане знання української стенографії. Зголошення із поданням віку, освіти та кваліфікацій, слати на адресу:
P. O. Box 76
JERSEY CITY, N. J.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

STATIONARY ENGINEER
Вимагається лайсенс New York City. Всі бенефіти. Шифта від 4-ої до півночі. Досконала нагода для відповідного. Приємні умовини праці.
Ask for Mr. PLOT
LU 5-0600

ARC — WELDERS
"SET-UP" OPERATORS
Досвідчені SPRAYERS
"SHEET METAL" MECHANICS
"POWER BRAKE OPERATORS".
Досконала нагода для скорого підвищення. Всі компанійні бенефіти.
JETA, Inc.
957 Saw Mill River Road
YONKERS, N. Y.
YO 9-4400

WELDER ELECTRIC ARK
STEEL PLATE ASSEMBLY.
Фабрика положена в East Bronx, близько Triboro Bridge.
Телеф.:
Kilpatrick 2-7115

МЕХАНІКИ (2)
до праці в Ню Йорку і Nassau County. Досвід на перемислових влаштуваннях. Власні знаряддя. Власне авто і дозвіл їзди. Платні вакації і свята та всі комп. бенефіти + „овертайми".
Кликати цілий тиждень:
OR 3-5830

Потрібний
СУПЕРІНТЕНДЕНТ
Побажане подружжя.
2 гарні кімнати плюс доплата.
Довідуватись:
адвокат
Carroll CZALCZYNSKI
31 Saint Mark's Place
Manhattan, N. Y.

1st CLASS MACHINISTS
Tool Room & Instrument. Quality Worker. Good pay, all Company Benefits. Apply all week
Frank G. WIKSTROM and SONS
30 Main Street, Brooklyn
MA 5-2172

НА СУБОТУ ПОТРІБНО
ПРОДАВЦЯ ДО СКЛЕПУ
(м'ясарня)
Голоситись:
BRODY MEAT PRODUCT, INC.
96 2nd Avenue
NEW YORK 3, N.Y.
GR 5-5052

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ

ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 пігулок $4.00;
На нерви — зелові пігулки N — 91—100 пігулок — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound пігулки, 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого мішочка — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При боляках шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел — 1½-місячне лічення — $6.50.
KIEHL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N.Y.

ПАПА ЗАКЛИКАЄ ДО ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЄДНОСТИ І МИРУ

ВСЕЛЕНСЬКИЙ СОБОР ПЕРЕРВАВ НАРАДИ ЗАДЛЯ ОБМІРКУВАННЯ СКЛАДУ 10-ох КОМІСІЙ

Рим. — В четвер 11-го жовтня Папа Іван XXIII відкрив 21-ий Вселенський Собор, закликаючи до єдности всіх християн. Папа заявив, що єдність всіх християн не є легко осягнути і що до неї можна буде дійти ступнево. Але Святіший Отець Папа Іван XXIII промовляв до членів Собору з вірою в краще будучність людства і заявив, що Католицька Церква з доброю волею відноситься до всіх віруючих у Христа. Обов'язком Церкви є змагати до об'єднання всіх християн. 12 жовтня Папа Іван XXIII промовляв в Систинській Каплиці до закордонних дипломатів і до представників чужих урядів, які прибули на Вселенський Собор. Папа звернувся з гарячим закликом до дипломатів, щоб старалися не допустити до знищення людства в атомовій війні. Папа заявив, що потрібні є жертви всіх, щоб врятувати мир у світі. Папа вказав рукою на фреску Мікельанджельо на стіні в Систинській каплиці, на якій зображений Страшний Суд, і сказав, що цей мистецький твір може бути предметом роздумування в теперішній критичній ситуації. 13-го жовтня Вселенський Собор відбув першу коротку сесію, на якій вирішено вибрати 10 комісій, що кожна складається з 16-ох членів. В цій справі прийшло до непорозуміння між так званими автономістами і представниками римської курії. Вибір цих комісій відкладено, щоб можна було порозумітися окремим групам єпископів із різних країн. Делегати з Франції, Німеччини, Еспанії домагаються більших впливів на вибір членів комісій. Подібно було також і під час попереднього Вселенського Собору. Число єпископів виносить 2,540. Так звані „автономісти" мають коло 300 голосів, італійська група становить також 300, а окремо стоїть група латинських американських єпископів — коло 600. Американські єпископи в числі 240 ще не зайняли становища до цього непорозуміння. Папа Іван XXIII не з'явився за підтримку жадної групи, ані за централізацію ані за децентралізацію. Комісії складаються з 8 єпископів, наименований Папою, і 316 членів, що їх вибирає Собор. Комісії займаються вирішенням різних проблем, які затверджує Собор.

87-ИЙ КОНГРЕС ЗАКІНЧИВ СВОЮ ДРУГУ СЕСІЮ

Вашингтон. — 87-ий Конгрес 13-го жовтня закінчив свою другу сесію, і новий 88-ий Конгрес почне працювати аж 9-го січня 1963-го року. Палата Репрезентантів закінчила працю о год. 4.46 по пол., а Сенат о год. 3.41 по пол. Це була найдовша сесія Конгресу від 1951-го року, коли війна в Кореї тримала членів Конгресу у столиці від 3-го січня до 20-го жовтня. 87-й Конгрес почав бути працю 3-го січня 1961-го року. Впродовж двох років цей Конгрес ухвалив такі закони, які президент Кеннеді може уважати за свою перемогу. До перемог уряду треба зарахувати в цьому році закон про торгівлю ЗДА з закордонними державами. Президент має право зменшувати або навіть і зовсім касувати мито від імпортованих краю, головним чином із держав так званого Спільного Ринку. Але Президент мусить зареєструвати і кілька поразок від демократичного Конгресу. На першому місці треба згадати те, що Конгрес відкинув урядовий проєкт медичної допомоги для старших осіб в рямках соціяльного забезпечення. Конгрес значно зменшив запропоновану урядом допомогу закордонові і не ухвалив закону про податкові зміни, як цього домагався уряд. Уряд може похвалитися тим, що 87-ий Конгрес на першій сесії ухвалив деякі запропоновані Президентом проєкти: мешканеву програму, закон про збільшення мінімальної платні за годину праці і закон про допомогу районам із більшим числом безробітних. Найбільшою невдачею уряду в минулому році було те, що Конгрес не признав допомоги на будову шкіл тому, що частина членів Конгресу домагалася федеральної допомоги і для католицьких парафіяльних шкіл. Проти Президента дуже часто йшли не тільки опозиційні республіканці, але і південні демократи.

45 осіб згинуло під час буревію на Заході

Портленд, Орегон. — В Каліфорнії та в інших західних стейтах 13-го жовтня віяв такий страшний гураган, що спричинив смерть принаймні 45 осіб, а матеріяльні шкоди покищо оцінюють на дол. 150 мільйонів в одному ділянці стейті Орегон. Губернатор Марк Гетфілд змобілізував Крайову Гвардію, яка має пильнувати, щоб не було грабунків в повиннищених місцевостях, і оголосив виїмковий стан в стейті, просячи про федеральну допомогу. Гураган шалів на відтинку 1000 миль довгім і 125 миль широким. Найбільше потерпів стейт Орегон. В Каліфорнії є 16 вбитих. Гураган віяв із швидкістю 121 миль на годину.

„Чорноморська Січ" і „Тризуб" здобули нерішені

„Чорноморська Січ" Ньюарк грала минулої неділі в Ньюарку з сильною дружиною португальців у мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліги. Кінцевий вислід змагань 2:2 можна вважати успіхом „Чорноморської Січі", бо Португальський С. К. є кандидатом на першуна Ліги, маючи рівну кількість точок з „Тризубом". У завзятій та швидкій грі січовики двічі провадили зі стрілів Чайки та Ради і вже при стані 2:2 мали нагоду здобути переможні ворота. Напад „Чорноморської Січі" писався в цій зустрічі, але дефензивні лінії дещо завели.

„Тризуб" Філядельфія мав нагоду у минулонедільних змаганнях в Ню Йорку проти „Інтер Клюбу" перегнати здобутими точками свого суперника Португальський С. К. в показнику Американської Футбольної Ліги. Несподіваний нерішений вислід 1:1 залишив надальше „Тризуб" на першому місці з рівним числом точок з португальцями. Ворота для „Тризуба" стрілив Михайло Нога. „Тризуб" має на своєму рахунку три перемоги і дві нерішені, 8:2 точок і 20:5 торів.

● Московський „Труд" повідомляє, що на одних публічних зборах в Красноярську, де прово... дилася завзята ... мешканців ... на Місяць, одна молода підсоветська громадянка скромно спитала, чи поруч із приготуванням виправи на Місяць плянується більшу продукцію — смочків для немовлят. Виявляється, що на ввесь СССР тільки одна фабрика виробляє той — страшенно для всіх матерей важливий предмет, при чому теоретично фабрика має продукувати їх 3 мільйони річно, а запотребування перевищує 7 мільйонів. Є в Совєтах спутники і ракети, але нема голок, туалетового паперу і смочків для немовлят.

Зі спорту

„ЛЕВИ" ДАЛІ НЕПЕРЕМОЖНІ

„Леви" — „Литовці 4:2 (2:2)

Шикаго, Ілл. — В неділю 30-го вересня грали „Леви" четверті змагання в копаному м'ячі в Маркет Парку із новиком Вищої Дивізії з „Литовцями". „Леви" зовсім легко перемогли „Литовців" 4:2 та закріпили за собою третє місце табелі Вищої Дивізії. Треба згадати, що „Леви" мають найкращий рекорд в осінньому сезоні з усіх інших дружин, бо на четверо змагань здобули сім точок, а „Марунс" і „Швабен", першуни дивізії, вже програли по одному змаганні.

Теперішній цілорічний рекорд „Левів" є такий: 11 змагань, 5 виграних, 4 нерішені та 2 програні. Відношення воріт 24:15, а точок 14:8.

„Леви", перемігши „Литовців" 4:2, відобрали їм майже всякі можливості залишитися у Вищій Дивізії в наступному році, бо інший кандидат до вилету до Першої Дивізії, а саме „Ганза" перемогла несподівано „Кікерсів" 6:0 та зайняла шосте місце.

Поляки „Ігельс" зремісували із „Фортуною" 2:2 і тим самим залишили німців на останньому місці.

Ворота для „Левів" стріляли А. Вахір, цьогорічний корань першого ... стрільців дружини, 2, Стахровський та Караван, для „Литовців" їх капітан Генри Єніг так Мек Клоски.

Число глядачів, рекордове, коло двох тисяч. Відношення наріжників 9:4 в користь „Левів".

Склад дружини „Левів": Кашуба, Еліяшевський, Скороход, Мелешко, Крат, Яворський, Лоско, Бахір, Романенко, Караван, Стахровський. Коханюк і Гординський.

У передзмаганнях резерва „Левів" виграла свої перші змагання осіннього сезону 1:0 із резервою „Литовців". Дорісті „Левенята" виграв вовером 1:0 від доростку німців „Вандерерс".

Українські дербі юньйорів „Левів" і „Тигрів" закінчилися перемогою перших 1:0. Одинокі ворота для „Левів" здобув Стефан Джидрко із подачі Ореста Банаха. Отже кінець тижня 29-го і 30-го вересня був дуже успішний для УАСТ „Леви", бо всі чотири дружини футбольної дружини здобули перемоги.

Сумівські „Крила" зробили милу несподіванку, бо перемогли чеську „Спарту" 5:1 за мистецтво Першої Дивізії — Південь. Ворота стріляли Орест Галів 4 і Мирон Дахнівський 1.

Петро Головатий

ЮРІЙ ПОПЕЛЬ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕНІСОВИЙ ЧЕМПІОН КЛІВЛЕНДУ

В другій половині вересня на тенісових кортах Бруксайд Парку в Клівленді, Огайо, відбувся внутрішньо - клюбовий тенісовий турнір „Львова" — імпреза, що в силу фактів ходить нарівні з монетою українських чемпіонатів міста.

Господу Богу треба дякувати за погоду, а Яремі Попелеві — за енергійний провід змагань; без цих двох чинників турнір був би лишився „незакінченою симфонією", так, як декілька років, тому, чимало змагань на другий день після фіналу мусіли виїхати на студії до Коломбус. А фірмі Рибальт-Шкарупа належить вдячність змагунів і признання загалу за уфундування гарних нагород для першого й другого чемпіонів.

З 17-ти учасників (на 20 зголошених), що творили групу юньйорів, дорослих і „перерослих" (олд - бойс), до півфіналів „включилися": Андрій Попель — перемогою над Небешом, Юрій Попель — над Б. Гуриком, Ю. Грабець — над В. Бабенком і В. Лютий — над Кришталовичем (вовер). Тут добродушний Лютий зробив малу сенсацію, перемігши Грабця 6:4, а, по другій стороні, Юрко Попель у „братовбивчій" партії виеліміньував свого брата Андрія 9:11, 6:3, 7:5 й таким робом не допустив, щоб юньйор — хай і з маркою абсолютного чемпіона юньйорів УСЦАК! — верховодив серед дозрілого парубоцтва.

В фіналі двох найвсесторонніших під поглядом техніки й репертуару вдарів змагунів Юрій Попель виявився кращим від Віктора Лютого в відношенні 6:4, 6:1. **О. Н.**

● **Фордова Фундація** признача на допомоги неприбутковим професійним театрам $6,100,000. Допомоги дістануть 9 театрів у ЗДА. Найбільше дістає театр у Гюстоні в Тексасі, бо аж $2,100,000. Нагороду дістає і Шекспірівський театр у Стратфорді, Коннектикат, який влаштовує літні Шекспірівські Фестивалі.

● **Три 17-річні учні гайскулу** в Миннеаполісі, Миннес., хотіли побачити президента Кенеді, який був у тому місті, і вдавали, що вони є учнями з Німеччини, розмовляючи німецьким акцентом. Вони представились в готелі сенаторові Гомфрі, який представив їх Президентові. Секретна Служба перепустила хлопців, які питалися за сенатором Гомфрі, Президент подав руку хлопцям, кажучи — Вітайте в цій країні!

РОЗШУКИ

ПОШУКУЮ РОЗАЛІЮ КЛЕПАК. Була в таборі Gettingen, Нім. Правдоподібно перебуває в Шикаго. Хто знав би про неї або вона сама, прошу писати до: IVAN HOLUB, 980 Bronx Park So., BRONX 60, N.Y.

Пошукую ІВАНА МАРИЧА, який жив у Англії, при 20 Church Drive, Nottingham, в 1949 році виїхав до тети до ЗДА. Пошукує його приятель. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Eugen FILIPOWICZ
29 Heatweley Drive
New Basford
Nottingham, England
Проситься інші газети про передрук.

ТАРЗАН, ч. 4922. Леви нападають!

TARZAN LEAPED TO THE TREES, SPEEDING TO INVESTIGATE THE CAUSE OF A TERRIFIED SCREAM.

SOON HE CAME UPON A LION AND HIS MATE READYING FOR AN ATTACK—

AND BELOW THEM, CRINGING IN FEAR, WERE TWO HELP-LESS WHITE MEN!

Тарзан вискочив на дерево, щоб якнайшвидше дослідити причину жахливого крику.

І швидко він побачив, що лев і левиця готовилися до нападу . . .

А внизу під ними щулилися від жаху безборонні білі люди!